

Udskriftsdato: 18. juli 2024

BKI nr 12 af 19/02/2009 (Gældende)

Bekendtgørelse af overenskomst af 3. november 2004 om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau (det almene gymnasium og erhvervsskolerne)

Ministerium: Udenrigsministeriet

Journalnummer: Udenrigsmin., j.nr. NFG 39.Q.22.

Bekendtgørelse af overenskomst af 3. november 2004 om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau (det almene gymnasium og erhvervsskolerne)

Den 3. november undertegnedes i Stockholm en overenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau (det almene gymnasium og erhvervsskolerne).

Overenskomstens ordlyd er som følger:

OVERENSKOMST

mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau (det almene gymnasium og erhvervsskolerne)

Præambel

Regeringerne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, nedenfor benævnt parterne, som i henhold til artikel 3, litra e og g, i aftalen af 15. marts 1971 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om kulturelt samarbejde vil

- øge mulighederne for, at studerende og andre hjemmehørende i et nordisk land kan uddanne sig og aflægge eksaminer ved de øvrige nordiske landes uddannelsesinstitutioner
- etablere gensidig anerkendelse af eksaminer, deleksaminer og andre præstationsbeskrivelser

som har indgået aftale af 29. september 1986 om fælles arbejdsmarked for faglærere og lærere i praktisk-æstetiske fag i gymnasieskolen (gymnasiet og erhvervsskolerne),

som finder, at parternes i lovgivningen regulerede uddannelser på det gymnasiale niveau stort set er ligeværdige,

som arbejder for fortsat udvikling af rutiner og praksis for anerkendelse af andre nordiske og øvrige europæiske kvalifikationer gennem erfaringsudveksling med de øvrige nordiske lande og gennem iagttagelse af de fremskridt, der gøres inden for det europæiske erhvervsuddannelsessamarbejde,

som opfatter denne regionale overenskomst som en naturlig del af det europæiske samarbejde, der skal styrke og fremme den regionale samhørighed med respekt for de involverede landes kulturelle diversitet til gavn for den europæiske integration,

som med bestemmelserne i denne overenskomst ønsker at respektere og fremme det europæiske fællesskabs uddannelsespolitiske målsætninger i henhold til artiklerne 149 og 150 i traktaten om oprettelse af det europæiske fællesskab (EF-traktaten),

som med bestemmelserne i denne overenskomst ønsker at respektere og fremme de rettigheder uddannelsessøgende har i henhold til aftalen om det europæiske økonomiske samarbejdsområde (EØS) (EØS-aftalen), særlig dens artikel 4 og bilagene V (om fri bevægelighed for arbejdstagere) og VIII (om etableringsretten), samt det uddannelsespolitiske samarbejde som pågår i henhold til EØS-aftalens artikel 78 flg. og protokol 31 til EØS-aftalen,

som med denne overenskomsts bestemmelser om lige adgangsregler, direkte studiestøtteansøgning og udstrakt anerkendelse af helt eller delvist gennemført uddannelse ønsker at øge den frie bevægelighed mellem de nordiske stater,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

Adgang til uddannelser

Parterne forpligter sig gensidigt til at give uddannelsessøgende adgang til deres i lovgivningen regulerede almene og erhvervskompetencegivende gymnasiale uddannelser på samme vilkår som partens egne statsborgere.

Ved gymnasiale uddannelser forstås i denne overenskomst uddannelser, der bygger på den 9-årige - i Island og Norge 10-årige - grundskole, og som er tilrettelagt dels for 16-19-årige - i Island 16-20-årige - elever, dels for voksne - herunder de finske studentereksmensbaserede erhvervsuddannelseslinjer.

Denne overenskomst finder ikke anvendelse på adgang til praktikuddannelse, der er baseret på ansættelse i private og offentlige virksomheder som led i en erhvervskompetencegivende gymnasial uddannelse.

Artikel 2

Gratisprincippet

Parterne og deres skolemyndigheder afstår fra at kræve betaling hos hinanden for den undervisning m.m., som modtages af uddannelsessøgende fra andre nordiske lande, der følger en i lovgivningen reguleret gymnasial uddannelse.

Denne overenskomst er ikke til hinder for frivilligt indgåede bilaterale betalingsaftaler herunder aftaler mellem uddannelsesinstitutioner eller skolemyndigheder, så længe det jævnlige sikres, at disse ikke udgør en faktisk hindring for den frie bevægelighed for studerende på det gymnasiale niveau.

Artikel 3

Stuðiestøtte

Uddannelsessøgendes mulighed for at søge uddannelsesstøtte til gymnasial uddannelse i et andet nordisk land reguleres af de nationale regler herom.

Artikel 4

Anerkendelse af gennemført uddannelse

Uddannelsessøgende, som har modtaget eksamensbevis, svendebrev eller anden form for kvalifikationsbevis, der dokumenterer, at de har gennemgået en i lovgivningen reguleret gymnasial uddannelse hos en anden part, er berettigede til at søge optagelse i hjemlandet ved de samme fortsatte uddannelser, som de kan søge optagelse ved hos den part, hos hvem de har gennemgået deres gymnasiale uddannelse.

Artikel 5

Anerkendelse af delvist gennemført uddannelse

Uddannelsessøgende, der på tilfredsstillende måde har gennemgået en del af deres gymnasiale uddannelse hos en af parterne, er berettigede til at få denne del godskrevet, hvis uddannelsen fortsættes hos en anden part, og såfremt der foreligger attestation fra den afleverende uddannelsesinstitution for den uddannelse, som er gennemgået.

Artikel 6

Tilstræbelse af anerkendelse af praktik

Parterne vil efter forhandling med arbejdsmarkedets organisationer tilstræbe, at praktikperioder, der indgår som en obligatorisk del af en erhvervskompetencegivende gymnasial uddannelse, og som er gennemgået ved en godkendt virksomhed hos en anden part end den, hos hvem uddannelsen i øvrigt foregår, godkendes som en del af denne uddannelse.

Artikel 7

Informationsforpligtelse

Parterne forpligter sig til at informere borgerne og særlig de berørte personer om mulighederne for anerkendelse af erhvervsuddannelserne gennem en stadig udvikling af indholdet på de respektive websider for de nationale referencecentre for erhvervsuddannelse (National Reference Points for vocational qualifications (NRP)). Denne information skal være tilgængelig på myndighedernes hjemmesider senest 1 år efter, at denne overenskomst træder i kraft.

Parterne forpligter sig til som et led i den offentlige uddannelses- og erhvervsvejledning at informere om mulighederne for at gennemgå en i lovgivningen reguleret gymnasial uddannelse helt eller delvist hos en anden part i overensstemmelse med denne overenskomst.

Artikel 8

Fortolkning af overenskomsten

Parterne skal i fællesskab følge overenskomstens gennemførelse og vedtage de ændringer og gøre de tilføjelser, som udviklingen kan give anledning til. Med henblik herpå nedsætter Nordisk Ministerråd et rådgivende udvalg, som kan stille forslag til ændringer og tilføjelser til overenskomsten. Parternes centrale skolemyndigheder kan endvidere rådføre sig med udvalget om overenskomstens fortolkning.

Artikel 9

Ikrafttræden

Overenskomsten træder i kraft 30 dage efter den dag, da samtlige parter har givet det finske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af aftalen.

For Færøernes og Grønlands vedkommende træder overenskomsten dog først i kraft 30 dage efter, at Danmarks regering har underrettet det finske udenrigsministerium om, at henholdsvis Færøernes Landsstyre og Grønlands Hjemmestyre har meddelt, at overenskomsten skal have gyldighed for henholdsvis Færøerne og Grønland. For Ålands vedkommende træder overenskomsten i kraft efter Ålands landskapsregerings godkendelse.

Det finske udenrigsministerium underretter de øvrige parter og Nordisk Ministerråds Sekretariat om modtagelsen af disse meddelelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttrædelse.

Denne overenskomst ophæver overenskomsten af 4. marts 1992 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om uddannelsesfællesskab på gymnasialt niveau.

Artikel 10

Opsigelse

En part kan opsigte overenskomsten ved skriftlig meddelelse herom til det finske udenrigsministerium, som underretter de øvrige parter om modtagelsen af meddelelsen og om dens indhold.

En opsigelse gælder kun den part, som har afgivet den, og den får virkning seks måneder efter den dag, da det finske udenrigsministerium modtog meddelelsen om opsigelsen.

Artikel 11

Deponering af overenskomsten

Originalteksten til denne overenskomst deponeres i det finske udenrigsministerium, der tilstiller de øvrige parter bekræftede genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i Stockholm den 3. november 2004 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

Bilag til den nordiske gymnasieoverenskomst

Motivation for den nordiske gymnasieoverenskomst:

EU- og EØS-rettens relevans for uddannelsesområdet baserer sig på det fundamentale princip om ikke-diskrimination på baggrund af nationalitet. Forbudet mod diskrimination opnår gennem fortolkning i retspraksis et stadigt større anvendelsesområde, herunder også på uddannelsesområdet, hvor det blandt andet har betydning for regler om studiestøtte og studieafgiftsopkrævning.

Den nordiske gymnasieoverenskomst skal ikke ses i modsætning til EU- og EØS-retten, men snarere i samspil med denne. Gymnasieoverenskomsten indebærer dog en række retskrav, der ikke følger af EU- og EØS-retten.

Hvor EU- og EØS-retten endnu ikke giver EU- og EØS- borgerne et retskrav på adgang til uddannelser på gymnasialt niveau i andre lande, sikrer gymnasieoverenskomsten, at de nordiske lande giver adgang for uddannelsessøgende fra andre lande til de almene og erhvervskompetencegivende gymnasiale uddannelser på lige vilkår med landets egne borgere.

Den nordiske gymnasieoverenskomst sikrer endvidere mod, at landene stiller krav om betaling hos hinanden for udveksling af studerende, hvilket kunne være en indirekte hindring for den frie bevægelighed af studerende på gymnasialt niveau inden for Norden.

Overenskomstparterne forpligter sig endvidere til at arbejde for at anerkende den uddannelse, som opnås gennem studieophold i et andet nordisk land, og endelig forpligter parterne sig til en informationsindsats for at fremme de studerendes kendskab til og anvendelse af studieophold i andre nordiske lande.

Disse forhold nødvendiggør den nordiske gymnasieoverenskomst.

Aftalen trådte i medfør af artikel 9 i kraft den 27. marts 2008.

Udenrigsministeriet, den 19. februar 2009

PER STIG MØLLER